

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Nr 21.2026

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu

z dnia 15 lipca 2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody

„Wodospad Wilczki”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.) dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza zadania ochronne, w których opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wodospad Wilczki”* (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2012 r. poz. 1629 oraz z 2016 r. poz. 2928) celem ochrony rezerwatu przyrody „Wodospad Wilczki” jest zachowanie ze względów krajobrazowych najwyższego wodospadu w Sudetach wraz z malowniczym wąwozem potoku Wilczki.

W chwili obecnej rezerwat przyrody „Wodospad Wilczki” nie posiada planu ochrony, ani też aktualnych zadań ochronnych - *Zarządzenie nr 4.2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wodospad Wilczki”*, wygasło dnia 18 lutego 2026 r.

Tym samym wznowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu zadania ochronne uwzględniają możliwość prowadzenia w granicach ww. rezerwatu przyrody (na terenie wydzieleń leśnych o numerach: 146-a, 146-b, 146-c, 146-d, 146-n i 146-p Leśnictwa Śnieżnik) następujących działań: wycinkę samosiewów drzew i krzewów w celu odsłonięcia widoków z punktów widokowych na wodospad oraz ciągów pieszych, stałe rozpoznanie i eliminację roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych, naprawę i bieżącą konserwację zarówno kamiennych schodów i murków w ciągach pieszych (m.in. poprzez ich oczyszczenie z roślinności, uzupełnienie ubytków i spoin), jak i barierek w ciągach pieszych oraz rowów/wodospustów w obrębie szlaków turystycznych, w tym budowę nowych rowów/wodospustów oraz ustawienie tablic informujących o zakazie wchodzenia do rezerwatu przyrody wąwozem potoku Wilczki.

Kontynuacja zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wodospad Wilczki”, jest niezbędna dla zachowania celu ochrony przyrody rezerwatu przyrody, z niżej wymienionych względów:

1) odsłonięcie ciągów widokowych na Wodospad Wilczki oraz wąwóz poprzez wycinkę samosiewów drzew i krzewów (głównie bzu czarnego *Sambucus nigra*, klonu jaworu *Acer pseudoplatanus*, klonu zwyczajnego *Acer platanoides*, buka pospolitego *Fagus sylvatica*, wiązu górskiego *Ulmus glabra*) z punktów widokowych i ciągów pieszych, jak również podkrzesanie konarów pojedynczych drzew liściastych, wpłynie korzystnie na utrzymanie krajobrazowej funkcji

rezerwatu – dla utrzymania celu ochrony rezerwatu niezbędne jest zahamowanie ekspansji krzewów synantropijnych, jak również eliminacja roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych pojawiających się na obszarze rezerwatu, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków z rodzaju *Reynoutria* (rdestowiec),

2) dopuszczenie do wykonywania na terenie rezerwatu niezbędnych prac naprawczych i konserwacyjnych (kamiennych schodów i murków, barierek, rowów i wodospustów w ciągach pieszych na terenie rezerwatu), jak również wykonanie nowych rowów/ wodospustów na ciągach pieszych (które zlikwidują lokalne podtopienia omijane przez turystów schodzących ze szlaku turystycznego i ścieżki dydaktycznej), jak i tablic informujących o zakazie wchodzenia do rezerwatu przyrody wąwozem potoku Wilczki, poprawi kanalizację ruchu turystycznego i ograniczy presję związaną z nielegalnym poruszaniem się ludzi poza ogólnodostępnymi trasami turystycznymi [należy zauważyć, że wysokość Wodospadu Wilczki wynosi 22 m, a główne trasy turystyczne przebiegają w obrębie kotła wodospadu, stąd powyższe działania poprawią również bezpieczeństwo ludzi i mienia].

Celem realizacji zadań ochronnych z poszanowaniem środowiska rezerwatu przyrody „Wodospad Wilczki” wskazano szczegółowe zalecenia:

- wycince będą podlegały wyłącznie samosiewy drzew i krzewy, zaś pozostała roślinność zielna nie będzie wycinana (nakazano przy tym, aby w trakcie prowadzenia prac nie niszczyć mechanicznie roślinności naskalnej – w niektórych miejscach na stokach wykształcone jest bowiem siedlisko przyrodnicze 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacetalia vandellii*, stanowiące przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika (PLH020016), w granicach którego położony jest rezerwat);
- wycinkę samosiewów drzew i krzewów należy prowadzić ręcznie (np. przy użyciu sekatora), zaś prace w obrębie koron drzew liściastych winny być prowadzone zgodnie z techniką konserwatorską (powyższy sposób realizacji działań będzie najmniej inwazyjny dla flory rezerwatu);
- jako punkty asekuracyjne lin używanych przez alpinistów winny zostać wykorzystane stałe elementy: metalowa konstrukcja mostka, barierki otaczające szlak lub drzewa (ich pnie należy zabezpieczyć odpowiednimi podkładkami chroniącymi przed negatywnymi skutkami kontaktu z liną, co uchroni dendroflorę przed mechanicznym uszkodzeniem (w zranione miejsca mogą bowiem łatwo wnikać patogeny);
- wycinkę drzew i krzewów należy poprzedzić oglądem w zakresie występowania miejsc lęgowych ptaków, aby nie powodować negatywnego oddziaływania na występującą w lesie ornitofaunę;
- biomasę należy na bieżąco usuwać poza granice rezerwatu (rozkład biomasy powoduje zmianę odczynu podłoża, co może skutkować wnikaniem do rezerwatu roślinności o odmiennych wymaganiach siedliskowych (powyższe byłoby szczególnie niekorzystne dla roślinności naskalnej);

- stałe rozpoznanie i eliminację roślin należących do inwazyjnych gatunków obcych należy prowadzić z uwagi na zinwentaryzowanie gatunków z rodzaju *Reynoutria* w granicach rezerwatu przyrody,
- w trakcie naprawy i bieżącej konserwacji kamiennych schodów i murków należy zadbać, aby nie uszkodzić korzeni sąsiadujących z nimi drzew; przed rozpoczęciem prac należy również dokonać oglądu, czy nie są porośnięte roślinami, grzybami i porostami chronionymi;
- do odmalowania barierek przy ścieżkach na terenie rezerwatu należy stosować farby antykorozyjne w kolorach zbliżonych do naturalnego, tak by współgrały z otoczeniem;
- naprawę i konserwację wszystkich rowów/wodospustów jak i budowę nowych rowów/wodospustów można realizować na bieżąco, według potrzeb, gdyż przemawia za tym konieczność utrzymania drożności istniejących ciągów pieszych;
- celem zmniejszenia presji turystycznej związanej z nielegalnym poruszaniem się w rezerwacie wskazano na potrzebę ustawienia tablic informujących o zakazie wchodzenia do rezerwatu przyrody wąwozem potoku Wilczki (od strony ławeczek ustawionych w wąwozie przy potoku).

Zalecenia wynikające z niniejszych zadań ochronnych są zgodne z zapisami planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika (PLH020016) ustanowionym *Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 24 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Bialskie i Grupa Śnieżnika PLH020016 (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 5459).*

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez zarządcę terenu rezerwatu przyrody, tj. Nadleśniczego Nadleśnictwa Międzylesie pismem znak ZG.7212.14.2026 z dnia 7 lipca 2026 r. oraz przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska pismem znak DZP-WP.6201.44.2026.AL z dnia 14 lipca 2026 r.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
p.o. Regionalny Konserwator Przyrody
we Wrocławiu

Katarzyna Łapińska

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*